

GOMBOS JARMO

Állam- és Jogtudományi Kar

Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola, Közpolitikai, igazgatási és nemzetközi tanulmányok Program

jgombos@yahoo.com

Az észak-európai együttműködés alakulása

Előadásomban bemutatom az ötvenes években kialakított észak-európai együttműködés első évtizedeit, illetve röviden az előzményeket is. A szervezetek és egyezmények bemutatása mellett ismertetem az érintett országokban lévő politikai-társadalmi hátteret is. Az igen sikeres, dán-finn-izlandi-norvég-svéd együttműködés legfontosabb szervei az 1952-ben alapított, interparlamentáris Északi Tanács és az 1971-ben alapított, kormányközi Miniszterek Északi Tanácsa, valamint a két szervezet közös titkársága; egyik legfontosabb eredménye pedig a Schengeni szerződést évtizedekkel megelőző, az országok közti iratmentes közlekedést és tartózkodást lehetővé tévő, 1952-ben alapított Északi Útlevelunió. Nem könnyítette meg a közös munkát az országok geopolitikai helyzete, illetve az se, hogy Dánia, Izland és Norvégia a NATO-hoz tartozott, Svédország semleges volt, Finnország pedig bár névleg semleges, de a vesztes háború következményeként szerződésileg a Szovjetunió felé is el volt kötelezve. Főleg külső hatások miatt voltak kudarcok is, ilyen például a végül meg nem alapított Nordek, amely az Európai Közösségekhez hasonló szervezet lett volna, de az Egyesült Királyság csatlakozása az Európai Közösségekhez megpecsételte a még létre se jött szervezet sorsát.